

ประโยค ๑-๒

แปล มคธเป็นไทย

สอบ วันที่

๒๕๖

แปล โดยพยัญชนะ

๑ ทศกตกาเล ทินนทานัน ปน อติวีย หาเสตีติ พุราหุมโณเปี ตำนัน ทตวา ปสนุนจิตโต โสมนสสุชาโต เถเร อธิมตตลีเนหมกาลี ฯ โส เถเร ลีเนเทเนว กาลัน กตวา สวาตถึยฺ เถรสสุ อุกฺกุลาจากุเล ปฏิสนฺธี คณฺหิ ฯ ตังฆณญเฐว ปนสฺส มาตา “กฺุจฺฉิยฺ เม คพฺโภา ปติฏฺฐิตฺติ สามีกสฺส อาโรเจสิ ฯ โส ตสฺสา คพฺภบริหารัน อทาสี ฯ ตสฺสา อจฺจุณฺหอตฺตีสํตอติอมฺพิลาทิปริโกคํ วชฺเชตฺวา สฺุชน คพฺภํ ปริหรมานาย เอรูโรโป โทหฺโไฟ อฺุปฺปชฺชิ “อโห วตาทํ สารีปุตฺตตฺเถรปฺมุขานิ ปญฺจ ภิกฺขุสฺตานิ นิมฺนเตตฺวา เคเห นิสฺสีทาเปตฺวา อสมฺภินฺนชฺีรปายาสํ ทตฺวา สยมฺปิ กาสาวตฺถานิ ปริหิตฺวา สุวณฺณสรกํ อาทาย อาสนปรียนฺเต นิสฺสีทิตฺวา เอตฺตกานัน ภิกฺขุณฺ อจฺจุณฺญปายาสํ ปริภุชฺชเยยฺยนฺติ ฯ ตสฺสา กิโร โส กาสายวตฺถปริหนฺโทหฺโไฟ กฺุจฺฉิยฺ ปุตฺตสฺส พุทฺธสฺสเน ปพฺพชฺชาย ปุพฺพนิมิตฺตํ อโหสิ ฯ อถสฺสา ญฺาตกา “ธมฺมิโก โน ธีตาย โทหฺโไฟติ สารีปุตฺตตฺเถรํ สงฺฆตฺเถรํ กตฺวา ปญฺจนฺนํ ภิกฺขุสฺตานัน อสมฺภินฺนชฺีรปายาสํ อทฺสุ ฯ สปิ เอกํ กาสาวํ นินฺวาเสตฺวา เอกํ ปารุปีตฺวา สุวณฺณสรกํ คเหตฺวา อาสนปรียนฺเต นิสฺสีนา อจฺจุณฺญปายาสํ ปริภุชฺชิ ฯ โทหฺโไฟ ปฏฺิปปสฺสมฺภี ฯ

แปล โดยอรรถ

๒ ตสฺสา ยาว คพฺภวฺุฏฺฐานา อนฺตรนฺตรธา กตมฺงคเลสุปี ทสฺมาสจฺจเยน ปุตฺตํ วิชาตาย กตมฺงคเลสุปี สารีปุตฺตตฺเถรปฺมุขานัน ปญฺจนฺนํ ภิกฺขุสฺตานัน อปฺโปทกมฺรฺุปายาสเมว อทฺสุ ฯ ปุพฺเพ กิเรส ทารเกน พุราหุมณกาเล ทินนปายาสสฺส นิสฺสนฺโท ฯ

เฉลย

ฉบับ.๓ วนวาลิตีสุตตเถร วตฺถุ น.๑๗๔-๑๗๕

(อ้างอิงจาก ธรรมปทัฏฐกถา ภาค ๓ แปลโดยพญชนะ พระราชปริยัติโมลี (สุทัศน์))

แปล โดยพญชนะ

๑ ทุกคตกาล **ทินนทาน** ปน อติวีย **หาเสตีติ** พราหมโณปี ตํ ทานํ ทตฺวา ปสนฺนจิตฺโต **โสมนสุสชาโต** เถเร อธิมตฺตสิเนหมกาลิ ฯ โส เถเร สิเนเทเนว กาลํ กตฺวา สวตฺถิยํ เถรสฺส อปฺปฏฺฐากุเล ปฏฺฐิสฺหิ คณฺหิ ฯ

๑ ก็ **อ.ทาน (อันบุคคล) ให้แล้ว** ในกาล (**แห่งตน**) ถึงแล้วซึ่งยาก (**ยังบุคคล**) **ยอมให้สำเร็จ** เกินเปรียบ **เพราะเหตุนั้น** แม้ อ.พราหมณ์ ถวายแล้ว ซึ่งทาน นั้น ผู้มีจิตเลื่อมใสแล้ว **ผู้มีความโสมนัส-เกิดแล้ว** ได้กระทำแล้ว ซึ่งความรักอันมีประมาณยิ่ง ในพระเถระ ฯ (**อ.พราหมณ์**) นั้น กระทำแล้ว ซึ่งกาละ ด้วยความรัก ในพระเถระนั้นเทียว ถือเอาแล้ว ซึ่งปฏิสนธิ ในตระกูลแห่งอุปฏฐาก ของพระเถระ ในพระนครชื่อว่าสาวัตถี ฯ

ตํชณฺณญฺเวย ปนฺสฺส มาตา “กุจฺฉิยํ เม **คพฺโ** ปตฺติฏฺฐิตฺติ สามิกฺสฺส อาโรเจสิ ฯ โส ตสฺสา คพฺภบริหารํ อทาลิ ฯ

ก็ ในขณะนั้นนั้นเทียว อ.มารดา (**ของเด็ก**) นั้น บอกแล้ว แก่สามี ว่า **อ.สัตว์ผู้เกิดแล้วในครรภ์** ตั้งอยู่เฉพะแล้ว ในท้อง ของดิฉัน ดังนี้ ฯ (**อ.สามี**) นั้น ได้ให้แล้ว ซึ่งวัตถุเป็นเครื่องบริหารซึ่งครรภ์ (**แก่หญิง**) นั้น ฯ

ตลστα อัจฉุนหอดิสีตตอมุพิลาทึปริโคคั วชเชตวฯ สุเชน คพภั ปริหรมานาย เอรูโป โทหโพ
อุปขุชึ “อโห วตาทั สารีปุตตตเถรปมุขานึ ปณจ ภิกขุสตันนิ นิมนฺเตตวฯ เดเห นิสึทาเปตวฯ
อสมภินฺหึรปายาสั ทตวฯ สยมปิ กาสาววตถานึ ปริทหิตวฯ สุวณฺณสรกั อาทาย อาสนปรियนฺเต
นิสึทิตวฯ เอตตกานั ภิกขุณั อัจฉินฺนุฏปายาสั ปริภุญเชยฺยนฺติ ฯ”

(เมื่อหญิง) นั้น เว้นแล้ว ซึ่งการบริโภคซึ่งวัตถุมีวัตถุอันร้อนยิ่งและวัตถุอันเย็นยิ่งและวัตถุอันเปรี้ยวยิ่ง
เป็นต้น บริหารอยู่ ซึ่งกรรม ตามความสบาย อ.ความแพ้อัง อันมีอย่างนี้เป็นรูป ว่า โอหนอ อ.เรา
นิมนต์แล้ว ซึ่งร้อยแห่งภิกษุ ท. ทำ ผู้มีพระเถระชื่อว่าสารีบุตรเป็นประมุข ใหนั่งแล้ว ในเรือน ถวายแล้ว
ซึ่งข้าวปายาสอันเจือด้วยน้ำมันอันไม่เจือปนแล้ว นุ่มชุ่มแล้ว ซึ่งผ้ากาสาวะ ท. แม้ออง ถือเอาแล้ว ซึ่งขัน-
อันเป็นวิการแห่งทอง นิ่งแล้ว ในที่สุดรอบแห่งอาสนะ พึงบริโภค ซึ่งข้าวปายาสอันเป็นเดน ของภิกษุ ท.
ผู้มีประมาณเท่านี้ ดังนี้ เกิดขึ้นแล้ว ฯ”

ตลστα กิร โส กาสายวตฺถปริทหนโทหโพ กุจฺฉิยั ปุตตลสฺส พุทฺธสาสเน ปพฺพชฺชขาย ปุพฺพพนิมิตตํ
อโหสิ ฯ”

ได้ยินว่า อ.ความแพ้อังในเพราะการนุ่มชุ่มซึ่งผ้าอันบุคคลย้อมแล้วด้วยน้ำฝาด นั้น (ของหญิง) นั้น
เป็นบุรพนิมิต แห่งการบวช ในพระพุทธรูปคาสนา แห่งบุตร ในท้อง ได้เป็นแล้ว ฯ”

อดสุสา ญาติกา "ธมฺมิโก โน ชีตาย โทหโพีติ สารีปุตตเถโร สงฆตเถโร กตวา ปญจนฺ
ภิกขุสทานํ อสมฺภินฺหเรชฺรปายาสํ อทฺสุ ๑ สาปิ เอกํ กาสาวํ นินวเสตวา เอกํ ปารุชิตวา สุวณฺณสรกํ
คเตตวา อาสนนปริยนฺเต นิสินฺหา อัจฺฉินฺนูปายาสํ ปริภุชฺชิ ๑ โทหโพี **ปฏฺฐปฺสสมฺภิ** ๑

ครั้งนั้น อ.ญาติ ท. (ของหญิง) นั้น **(คิดแล้ว)** ว่า อ.ความแพ้อึง แห่งจิตา ของเรา ท. **เป็นสภาพ-
ประกอบแล้วด้วยกรรม (ย่อมเป็น)** ดังนี้ ได้ถวายเป็นแล้ว ซึ่งข้าพเจ้านั้นไม่เจ็บป่วยแล้ว
แก่ร้อยละแห่งภิกษุ ท. ห้า พระเถระชื่อว่าสารีบุตร ให้เป็นพระเถระในสงฆ์ ๑ (อ.หญิง) แม้นั้น
นุ่งแล้ว ซึ่งผ้ากาสาละ ผืนหนึ่ง ห่มแล้ว (**ซึ่งผ้ากาสาละ**) ผืนหนึ่ง ถือเอาแล้ว ซึ่งชั้นอันเป็นวิหารแห่งทอง
นั้งแล้ว ณ ที่สุดรอบแห่งอาสนะ บริโภคแล้ว ซึ่งข้าพเจ้านั้นเป็นแดน ๑ อ.ความแพ้อึง
ระงับเฉพาะแล้ว ๑

แปล โดยอรรถ

๒ ตสุสา ยาว คพภูฎฐานา อนฺตรนฺตรธา กตมฺงคเลสุปิ ทสมฺลจฺเจยเนน ปฺตุตฺติ **วิชาตยา**
กตมฺงคเลสุปิ สารีปุตฺตเถรปฺมุขานํ ปญจนฺ ๑ ภิกขุสทานํ **อบฺโปทกมฺรูปายาสเมว** อทฺสุ ๑ ปุพฺเพ
กิริส ทารเกน พฺราหฺมณกาเล ทิณฑปายาสสฺส **นิสฺสนฺโต** ๑

๒ ในมงคลอันเขากระทำแล้วในระหว่าง ๑ แก่นางนั้น **ตลอดเวลาสัตว์เกิดในครุภคก็ดี**
ในมงคลอันเขากระทำแล้ว **แก่นางผู้คลอดบุตรแล้ว** โดยลวงไป ๑๐ เดือน**ก็ดี** พวกญาติก็ได้ถวาย
ข้าวมธุปายาสมีน้ำน้อย แก่ภิกษุประมาณ ๕๐๐ รูป มีพระสารีบุตรเถระเป็นประธานเหมือนกัน ๑ ได้ยินว่า
นี่เป็น**ผล**แห่งข้าวปายาสที่ทารถถวายแล้ว ในเวลาที่ตนเป็นพราหมณ์ในกาลก่อน ๑